

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 10.4.2019
COM(2019) 184 final

2019/0094 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v okviru Konvencije o ohranitvi lososa v
Severnem Atlantiku v zvezi s prošnjo za pristop k navedeni konvenciji, ki jo je
predložilo Združeno kraljestvo**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v organu, ustanovljenem s Konvencijo o ohranitvi lososa v Severnem Atlantiku (v nadaljnjem besedilu: Konvencija NASCO), glede pristopa Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska (v nadaljnjem besedilu: Združeno kraljestvo) k navedeni konvenciji.

2. OZADJE PREDLOGA

Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 v skladu s členom 50 Pogodbe o Evropski uniji Evropski svet uradno obvestilo, da namerava izstopiti iz Evropske unije. Zato bo Združeno kraljestvo postalo tretja država, pravo Unije pa se od datuma začetka veljavnosti sporazuma o izstopu, sicer pa od 13. aprila 2019 zanj ne bo več uporabljalo, razen če Evropski svet v dogovoru z Združenim kraljestvom soglasno določi poznejši datum.

Do izstopa iz Unije je Združeno kraljestvo še vedno država članica, ki ima vse pravice in obveznosti, ki izhajajo iz Pogodb, vključno s spoštovanjem načela lojalnega sodelovanja. Evropski svet je v smernicah z dne 29. aprila 2017 priznal potrebo, da se v mednarodnem okviru upoštevajo posebnosti Združenega kraljestva kot države članice, ki izstopa, če Združeno kraljestvo v času, ko je še država članica, spoštuje svoje obveznosti in ostaja zvesto interesom Unije.

Unija in Združeno kraljestvo sta s pogajanjem dosegla sporazum o izstopu na podlagi člena 50 Pogodbe o Evropski uniji, ki ga je Evropski svet potrdil 25. novembra 2018 (v nadaljnjem besedilu: sporazum o izstopu). Notranji postopki za sklenitev navedenega sporazuma na ravni Unije so v teku¹. Četrty del sporazuma o izstopu določa prehodno obdobje, v katerem se bo pravo Unije, vključno z mednarodnimi sporazumi, ki jih sklene Unija, še naprej uporabljalo za Združeno kraljestvo in v njem (v nadaljnjem besedilu: prehodno obdobje). Unija bo svoje mednarodne partnerje obvestila o posebnih ureditvah, predvidenih v sporazumu o izstopu, v skladu s katerimi bi se Združeno kraljestvo v prehodnem obdobju za namene mednarodnih sporazumov, ki jih sklene Unija, vključno s Konvencijo NASCO, obravnavalo kot država članica.

Sporočilo Komisije „Priprave na izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije 30. marca 2019: načrt ukrepov za nepredvidljive razmere“ z dne 13. novembra 2018 določa ukrepe za nepredvidljive razmere, ki naj bi se sprejeli, če na datum izstopa ne bo začel veljati sporazum o izstopu. V navedenem sporočilu je Komisija navedla ukrepe, ki se ji zdijo potrebni, in opozorila, da bodo pozneje morda potrebni dodatni ukrepi.

Evropski svet (člen 50) je 13. decembra 2018 in 21. marca 2019 ponovno pozval k okrepitvi prizadevanj, da bi se na vseh ravneh pripravili na posledice izstopa Združenega kraljestva in zasnovali ukrepe za nepredvidljive razmere v zvezi z njimi, pri tem pa upoštevali vse mogoče izide.

Ker je Unija pogodbenica Konvencije NASCO, se ta konvencija trenutno uporablja tudi za Združeno kraljestvo. Vendar se bo to spremenilo na datum, ko Združeno kraljestvo ne bo več zajeto v Konvencijo NASCO kot država članica Unije.

¹ Glej Sklep Sveta (EU) 2019/274 z dne 11. januarja 2019 o podpisu, v imenu Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo, Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 47 I, 19.2.2019, str. 1).

Glavni cilj Konvencije NASCO je „s posvetovanji in sodelovanjem prispevati k ohranjanju, obnavljanju, povečanju ali smotrnemu upravljanju staležev lososa, ob upoštevanju najboljših razpoložljivih znanstvenih spoznanj“. Konvencija NASCO je začela veljati 1. oktobra 1983. Svet Evropske unije je depozitar Konvencije NASCO.

2.1. Organizacija za ohranjanje severnoatlantskega lososa

Organizacija za ohranjanje severnoatlantskega lososa je mednarodna organizacija, ustanovljena na podlagi Konvencije NASCO. Ustanovljena je bila ob upoštevanju posebnih določb o anadromnih staležih rib, določenih v členu 66 Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu z dne 10. decembra 1982 (v nadaljnjem besedilu: UNCLOS).

Ta konvencija se uporablja za staleže prostoživečega lososa, ki se selijo na območja zunaj ribolovne jurisdikcije obalnih držav Atlantskega oceana, severno od 36° severne zemljepisne širine, na vsej njihovi selitveni poti.

NASCO ima zato odgovornost urejanja ribolovne dejavnosti v zvezi s prostoživečim lososom v Severnem Atlantiku. Obravnava tudi druga pomembna vprašanja o ohranjanju staležev prostoživečega lososa. NASCO v širšem okviru prav tako obravnava nadaljnje ustrezne ukrepe za vode v jurisdikciji pogodbenic, da se zagotovi preživetje prostoživečega atlantskega lososa.

NASCO je pravna oseba ter ima v odnosih z drugimi mednarodnimi organizacijami in na ozemljih pogodbenic tolikšno pravno in poslovno sposobnost, kot je potrebna za opravljanje njenih nalog in doseganje njenih ciljev.

2.2. NASCO

NASCO sestavljajo svet, tri regionalne komisije (Severnoameriška komisija, Komisija severovzhodnega Atlantika in Komisija zahodne Grenlandije) ter sekretariat. Svet vključuje predstavnike vseh pogodbenic Konvencije: Kanade, Danske (za Ferske otoke in Grenlandijo), Evropske unije, Norveške, Ruske federacije in Združenih držav Amerike. Francija (za Saint Pierre in Miquelon) se sestankov NASCO udeležuje kot opazovalka.

Evropska unija je pogodbenica Konvencije NASCO², ker njen predmet urejanja spada na področje uporabe skupne ribiške politike, ki je v izključni pristojnosti Unije. Države članice so zajete v Konvenciji NASCO v skladu s pravom Unije.

Evropska unija je polnopravna članica Komisije severovzhodnega Atlantika in Komisije zahodne Grenlandije. V Severnoameriški Komisiji ima Evropska unija pravico, da predloži predloge ukrepov za urejanje v zvezi s staleži prostoživečega lososa, ki izvirajo z ozemelj Unije, in glasuje o njih. Za ta namen se Unija šteje za članico te komisije, če gre za obravnavo takih predlogov.

2.3. Predvideni akt NASCO

Konvencija NASCO je odprta za pristop, če ga odobri svet NASCO, katere koli države, ki izvaja ribolovno jurisdikcijo v Severnem Atlantiku ali je država izvora staležev lososa.

V svojem dopisu z dne 28. februarja 2019 je Združeno kraljestvo predložilo prošnjo pri predsedniku sveta NASCO za odobritev pristopa h Konvenciji NASCO. Sekretariat NASCO je 11. marca 2019 vse pogodbenice Konvencije, vključno z Evropsko komisijo, uradno obvestil o tem. V skladu s členom 17 Konvencije NASCO je za veljaven pristop Združenega kraljestva potrebna predhodna odobritev sveta NASCO.

² UL L 378, 31.12.1982, str. 24.

Sklepi sveta NASCO se sprejmejo s tričetrtinsko večino glasov prisotnih članov, ki glasujejo za ali proti. Glasuje se lahko le, če sta prisotni dve tretjini članov sveta.

Listine o odobritvi ali pristopu se nato deponirajo pri depozitarju. Za vsako pogodbenico, ki pristopi h Konvenciji NASCO po deponiranju potrebnih listin o ratifikaciji, odobritvi ali pristopu, ta začne veljati na datum deponiranja listine o pristopu.

Združeno kraljestvo je pojasnilo, da je prošnjo predložilo v okviru načrtovanja ukrepov za nepredvidljive razmere, ki naj bi se sprejeli v primeru izstopa brez dogovora. Združeno kraljestvo v svoji prošnji navaja, da v primeru podpisa, ratifikacije in odobritve sporazuma o izstopu ne bo deponiralo svoje listine o pristopu za samostojno članstvo v NASCO od trenutka izstopa iz Evropske unije.

3. STALIŠČE, KI NAJ SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Ta sklep Sveta bi moral Komisiji omogočiti, da v imenu Unije odobri pristop Združenega kraljestva h Konvenciji NASCO, ob upoštevanju naslednjega pogoja: glede na trenutno negotovost v zvezi z datumom in pogoji izstopa Združenega kraljestva iz Unije bi bilo treba odobritev Unije NASCO sporočiti šele ob prenehanju uporabe prava Unije za Združeno kraljestvo.

Ključni cilj skupne ribiške politike, kakor je določen v Uredbi (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta³, je „zagotoviti, da so ribolovne dejavnosti okoljsko, gospodarsko in socialno trajnostne in se upravljajo na način, ki je skladen s cilji doseganja gospodarskih in socialnih koristi ter zaposlovanja, pa tudi s cilji glede obnove in ohranjanja staležev rib nad ravnmi, ki omogočajo največji trajnostni donos, ter da te ribolovne dejavnosti pripomorejo k zanesljivi preskrbi s hrano“.

V interesu Unije je, da Združeno kraljestvo pri upravljanju staležev lososa sodeluje ob popolnem upoštevanju določb Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu z dne 10. decembra 1982 (v nadaljnjem besedilu: UNCLOS) in Sporazuma Združenih narodov o izvajanju določb Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu z dne 10. decembra 1982 v zvezi z ohranjanjem in upravljanjem čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib z dne 4. avgusta 1995 (v nadaljnjem besedilu: UNFSA) ter drugih mednarodnih sporazumov in norm mednarodnega prava.

Države, iz katerih rek izvirajo anadromni staleži, imajo v skladu s členom 66 UNCLOS primarni interes za te staleže in so odgovorne zanje. Država izvora anadromnih staležev mora zagotoviti njihovo ohranitev tako, da določi primerne ukrepe za urejanje ribolova v vseh vodah znotraj zunanjih meja svoje izključne ekonomske cone. Kadar se anadromni staleži selijo v vode ali skozi vode znotraj zunanjih meja izključne ekonomske cone države, ki ni država izvora, mora ta država sodelovati z državo izvora glede ohranjanja in upravljanja takih staležev.

Država izvora anadromnih staležev in druge države, ki lovijo te staleže, morajo sprejeti ukrepe za izvajanje člena 66 UNCLOS. Tako sodelovanje se lahko vzpostavi v okviru regionalnih organizacij za upravljanje ribištva.

Združeno kraljestvo ima kot država izvora in kot država, ki izvaja ribolovno jurisdikcijo, zakonite interese na območju Konvencije NASCO, če vode v izključni ekonomski coni Združenega kraljestva in sosednja območja odprtega morja spadajo na območje Konvencije NASCO.

³ UL L 354, 28.12.2013, str. 22.

Pristop Združenega kraljestva h Konvenciji NASCO bo Združenemu kraljestvu omogočil, da sodeluje pri potrebnih ukrepih za upravljanje in ohranjanje lososa ob ustreznem upoštevanju pravic, interesov in obveznosti drugih držav in Evropske unije ter zagotavlja, da se ribolovne dejavnosti izvajajo na način, ki ne vodi v netrajnostno izkoriščanje staležev.

Glede na zakonite ribolovne interese Združenega kraljestva na območju Konvencije NASCO, obveznost Združenega kraljestva, da sodeluje pri potrebnem upravljanju ribištva, in potrebo po zagotovitvi zavezujoče narave sklepov NASCO ob pristopu Združenega kraljestva Komisija priporoča, da se prošnja Združenega kraljestva sprejme.

Predlaga se, da se Komisija pooblasti, da predsednika sveta NASCO obvesti o stališču Unije v korist pristopa Združenega kraljestva od trenutka, ko se pravo Unije preneha uporabljati za Združeno kraljestvo, in da v okviru sveta NASCO, ki bo odločil o članstvu Združenega kraljestva, glasuje v skladu s tem.

Če Združeno kraljestvo iz Unije izstopi v skladu s pogoji iz sporazuma o izstopu in s povezanim prehodnim obdobjem, bo Unija svoje mednarodne partnerje, vključno z drugimi pogodbenicami Konvencije NASCO, ob podpisu sporazuma o izstopu uradno obvestila, da se Združeno kraljestvo v navedenem prehodnem obdobju za namene mednarodnih sporazumov, katerih pogodbenica je Unija, obravnava kot država članica.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

V členu 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) so predvideni sklepi o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje akte, ki imajo pravni učinek po pravilih mednarodnega prava. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, vendar lahko „odločilno vplivajo na vsebino ureditve, ki jo zakonodajalec Unije sprejme [...]“⁴.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Konvencija NASCO je odprta za pristop, če ga odobri svet NASCO, katere koli države, ki izvaja ribolovno jurisdikcijo v Severnem Atlantiku ali je država izvora staležev lososa.

Sklepi sveta NASCO se sprejmejo s tričetrtinsko večino glasov prisotnih članov, ki glasujejo za ali proti. Glasuje se lahko le, če sta prisotni dve tretjini članov sveta NASCO.

Pristop se izvrši z deponiranjem listine o pristopu pri depozitarju in začne veljati na datum, ko jo ta prejme.

Depozitar vse podpisnice in vse pogodbenice, ki pristopajo, obvesti o deponiranih listinah o odobritvi ali pristopu ter o datumu in pogodbenicah, za katere začne veljati ta konvencija.

Pristop Združenega kraljestva bo po izvršitvi zavezujoč po mednarodnem pravu v skladu s členom 17(3) Konvencije NASCO in bo lahko odločilno vplival na vsebino zakonodaje EU.

⁴ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014 v zadevi Nemčija proti Svetu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Konvencije NASCO. Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep iz člena 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega se zastopa stališče v imenu Unije. Če ima predvideni akt več ciljev ali elementov in če je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa so postranski, mora sklep iz člena 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno ribiško politiko.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 43 PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 43 PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v okviru Konvencije o ohranitvi lososa v Severnem Atlantiku v zvezi s prošnjo za pristop k navedeni konvenciji, ki jo je predložilo Združeno kraljestvo

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 43 v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Konvencija o ohranitvi lososa v Severnem Atlantiku⁵ (v nadaljnjem besedilu: Konvencija NASCO) je bila odobrena s Sklepom Sveta 82/886/EGS⁶ in je začela veljati 1. oktobra 1983.
- (2) Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 predložilo uradno obvestilo o nameri o izstopu iz Unije v skladu s členom 50 Pogodbe o Evropski uniji. Pogodbi se bosta za Združeno kraljestvo prenehali uporabljati od datuma začetka veljavnosti sporazuma o izstopu, sicer pa od 13. aprila 2019, razen če se Evropski svet v dogovoru z Združenim kraljestvom soglasno odloči za podaljšanje navedenega obdobja.
- (3) Do izstopa iz Unije je Združeno kraljestvo še vedno država članica, ki ima vse pravice in obveznosti, ki izhajajo iz Pogodb, vključno s spoštovanjem načela lojalnega sodelovanja.
- (4) Evropski svet je v smernicah z dne 29. aprila 2017 priznal potrebo, da se v mednarodnem okviru upoštevajo posebnosti Združenega kraljestva kot države članice, ki izstopa, če Združeno kraljestvo v času, ko je še država članica, spoštuje svoje obveznosti in ostaja zvesto interesom Unije.
- (5) Sporazum o izstopu vsebuje ureditve za uporabo določb prava Unije za Združeno kraljestvo in v njem po datumu, ko se Pogodbi prenehata uporabljati za Združeno kraljestvo (v nadaljnjem besedilu: prehodno obdobje). Če navedeni sporazum začne veljati, se bo pravo Unije, vključno z mednarodnimi sporazumi, katerih pogodbenica je Unija, v prehodnem obdobju v skladu z navedenim sporazumom še naprej uporabljalo za Združeno kraljestvo in v njem, ob koncu navedenega obdobja pa se bo prenehalo uporabljati.
- (6) Ker je Unija pogodbenica Konvencije NASCO, se navedena konvencija trenutno uporablja tudi za Združeno kraljestvo.

⁵ UL L 378, 31.12.1982, str. 25.

⁶ Sklep Sveta 82/886/EGS z dne 13. decembra 1982 o sklenitvi Konvencije o ohranitvi lososa v Severnem Atlantiku (UL L 378, 31.12.1982, str. 24).

- (7) V skladu s členom 17(3) Konvencije NASCO je Konvencija NASCO odprta za pristop, če ga odobri svet NASCO, ustanovljen s Konvencijo NASCO, katere koli države, ki izvaja ribolovno jurisdikcijo v Severnem Atlantiku ali je država izvora staležev lososa.
- (8) Združeno kraljestvo je 28. februarja 2019 predložilo prošnjo za pristop h Konvenciji NASCO kot pogodbenica zaradi možnosti, da se do datuma, ko se zanj prenehata uporabljati Pogodbi, ne sklene sporazum o izstopu.
- (9) V skladu s členom 66 Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (v nadaljnjem besedilu: UNCLOS)⁷ imajo države, iz katerih rek izvirajo anadromni staleži, primarni interes za te staleže in so odgovorne zanje. Država izvora anadromnih staležev mora zagotoviti njihovo ohranitev tako, da določi primerne ukrepe za urejanje ribolova v vseh vodah znotraj zunanjih meja njene izključne ekonomske cone. Kadar se anadromni staleži selijo v vode ali skozi vode znotraj zunanjih meja izključne ekonomske cone države, ki ni država izvora, mora ta država sodelovati z državo izvora glede ohranjanja in upravljanja takih staležev.
- (10) Za preprečevanje netrajnostnega ribolova je v interesu Unije, da Združeno kraljestvo pri upravljanju staležev lososa sodeluje ob popolnem upoštevanju določb UNCLOS in Sporazuma Združenih narodov o izvajanju določb Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu z dne 10. decembra 1982 v zvezi z ohranjanjem in upravljanjem čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib z dne 4. avgusta 1995 (v nadaljnjem besedilu: UNFSA)⁸ ter drugih mednarodnih sporazumov in norm mednarodnega prava.
- (11) Kot je določeno v členu 66 UNCLOS, morajo država izvora anadromnih staležev in druge države, ki lovijo te staleže, sprejeti ukrepe za izvajanje navedenega člena. Tako sodelovanje se lahko vzpostavi v okviru regionalnih organizacij za upravljanje ribištva.
- (12) Pristop Združenega kraljestva h Konvenciji NASCO bo Združenemu kraljestvu omogočil, da sodeluje pri potrebnih ukrepih za ohranjanje in upravljanje ob ustreznem upoštevanju pravic, interesov in obveznosti drugih držav in Evropske unije ter zagotavlja, da se ribolovne dejavnosti izvajajo na način, ki vodi v trajnostno izkoriščanje zadevnih staležev lososa.
- (13) Zato je v interesu Unije, da odobri prošnjo za pristop h Konvenciji NASCO, ki jo je predložilo Združeno kraljestvo, od trenutka, ko se pravo Unije preneha uporabljati za Združeno kraljestvo –

⁷ UL L 179, 23.6.1998, str. 3.

⁸ UL L 189, 3.7.1998, str. 14.

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v svetu Organizacije za ohranjanje severnoatlantskega lososa, ustanovljene s Konvencijo o ohranitvi lososa v Severnem Atlantiku, je, da se odobri prošnja Združenega kraljestva za pristop k navedeni konvenciji, pod pogojem da začne ta odobritev veljati od trenutka, ko se pravo Unije preneha uporabljati za Združeno kraljestvo.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*